
Народна творчість та етнографія

Folk art and ethnography

Російська етнологія –

Russian ethnology

спецвипуск 2/2010

Черговий спецвипуск журналу – це спільний проект Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України та Інституту етнології та антропології ім. М. М. Миклухи-Маклая РАН.

У рубриках «Російська етнологія в історіографічному контексті», «Культура і побут російського народу: сучасні дослідження», «Етнологія пострадянського простору», «Етнокультурна спадщина народів світу в дослідженнях російських етнологів» читачі журналу можуть ознайомитися з напрямками досліджень та науковими зацікавленнями російських етнологів і антропологів.

Низка статей присвячена вивченню російської культури та побуту як у межах політичних кордонів Росії, так і поза ними. Зокрема, ідеться про країни пострадянського простору, а також Латинської Америки, Африки й Західної Європи.

Російські етнологи порушують питання співіснування, взаємовпливів та перспектив розвитку російських народностей та російських діаспор. Аналізуються виклики та перспективи розвитку різних етнічних груп і національностей в умовах світової глобалізації.

Редакція журналу висловлює щире подяку за допомогу в створенні номера російським колегам Валерію Тишкову (доктор історичних наук, академік РАН, директор ІЕА РАН), Марині Мартиновій (доктор історичних наук, професор, заступник директора ІЕА РАН) та Ірині Снежковій (кандидат історичних наук, старший науковий співробітник Центру з вивчення між-етнічних взаємозв'язків ІЕА РАН, професор).

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
National Academy of Sciences Ukraine
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА, ФОЛЬКЛОРИСТИКИ ТА ЕТНОЛОГІЇ ім. М. Т. РИЛЬСЬКОГО
Rylsky Institute of Art Studies, Folklore and Ethnology
МІЖНАРОДНА АСОЦІАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЕТНОЛОГІВ
International Association of Ukrainian Ethnologists

ISSN 01306936
Індекс 74328

Рік заснування 1925
Виходить раз на два місяці

ЗАСНОВНИКИ ЖУРНАЛУ

Національна академія наук України
Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського

Головний редактор

Ганна СКРИПНИК

Заступник головного редактора

Анатолій ІВАНИЦЬКИЙ

Відповідальний секретар

Галина БОНДАРЕНКО

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Валерій Тишков (Росія), Марина Мартинова (Росія), Ірина СНЕЖКОВА (Росія)

Лідія АРТЮХ, Василь БАЛУШОК, Валентина БОРИСЕНКО, Леся ВАХНІНА, Олег ГРИНІВ, Софія ГРИЦА, Віктор ДАВИДЮК, Іван ДЗЮБА, Роман КИРЧІВ, Олександр КУРОЧКІН, Наталія МАЛИНСЬКА, Микола МУШИНКА, Всеволод НАУЛКО, Сергій СЕГЕДА, Григорій СЕМЕНЮК, Мирослав СОПОЛИГА, Михайло ТИВОДАР

Редактори

Надія ВАЩЕНКО, Тетяна ЗУБРИЦЬКА, Лариса ЛІХНЬОВСЬКА, Світлана ЛУТАВА, Павло РАФАЛЬСЬКИЙ, Альона РОКИЦЬКА, Олена ЩЕРБАК, Лідія ЩИРИЦЯ

Перекладачі

Лідія АРТЮХ, Василь БАЛУШОК, Олена БОРЯК, Олександр ВАСЯНОВИЧ, Наталія ГАВРИЛЮК, Зоя ГУДЧЕНКО, Лариса КАРП'ЮК, Валентина КОНВАЙ, Олександр КУРОЧКІН, Ольга ПОРІЦЬКА, Володимир СИРОТКІН, Олена ТАРАН, Надія ФЕДОРОВИЧ, Григорій ЩЕРБІЙ

Оператори

Ніно БІЧАШВЛІ, Ірина МАТВЄЄВА, Катерина КОРОТКОВА

Комп'ютерна верстка

Вячеслав ЖИГУН

Редакція не завжди погоджується з авторами статей

*Адреса редакції: 01001 Київ-1, вул. Грушевського, 4
тел. 278-16-36*

E-mail: etnolog@etnolog.org.ua

<http://www.etnolog.org.ua>

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
Серія КВ. № 649 від 25.05.94

Формат 60×84/8, 205×290мм
умов. вид. арк. 16,0

© Інститут мистецтвознавства, фольклористики
та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України

I. Російська етнологія в історіографічному контексті

- 6 Валерій Тишков, Олена Півнева. *Нове в дослідженнях Інституту етнології та антропології ім. М. М. Миклух-Маклая РАН*
Valerii Tyshkov, Olena Pivnieva. *The New Discoveries of the Miklukho-Maklai Institute of Ethnology and Anthropology (Russian Academy of Sciences)*
Валерий Тишков, Елена Пивнева. *Новое в исследованиях Института этнологии и антропологии им. Н. Н. Миклухо-Маклая РАН*
- 15 Ірина Власова. *Народна культура в працях Відділу етнології російського народу Інституту етнології та антропології РАН 1960–2000-х років*
Iryna Vlasova. *The Folk Culture in the Works of the Russian Academy of Sciences Institute of Ethnology and Anthropology (Department of the Russian People Ethnology) in the 1960s – 2000s*
Ірина Власова. *Народная культура в трудах Отдела этнологии русского народа Института этнологии и антропологии РАН 1960–2000-х годов*
- 21 Едуард Александренков. *Латинська Америка в дослідженнях російських етнографів за останні тридцять років*
Eduard Aleksandrenkov. *Latin America in the Russian Ethnographers' Researches through the Last Thirty Years*
Эдуард Александренков. *Латинская Америка в исследованиях российских этнографов за последние тридцать лет*
- 26 Юрій Анчабадзе, Абдулгамід Булатов. *Російське кавказознавство: історія, проблеми та напрями*
Yurii Anchabadze, Abdulhamid Bulatov. *The Russian Caucasus Studies: History, Problems, Trends*
Юрий Анчабадзе, Абдулгамид Булатов. *Российское кавказоведение: история, проблемы и направления*
- II. Культура і побут російського народу: сучасні дослідження**
- 30 Регіна Григор'єва. *Територія і кордон як фактори формування етнічної ідентичності (за матеріалами досліджень прикордонних територій Брянської області)*
Rehina Hryhorieva. *Territory and Border as the Factors of Forming an Ethnic Identity (Based on the Expeditional Materials of the Briansk Oblast Border Territory)*
Регина Григор'єва. *Территория и граница как факторы формирования этнической идентичности (по материалам исследований приграничных территорий Брянской области)*
- 35 Кіра Цеханська. *Дослідження православного життя росіян ученими Інституту етнології та антропології РАН*
Kira Tsekhanska. *The Russian Orthodox Life Researches at the Russian Academy of Sciences Institute of Ethnology and Anthropology*
Кира Цеханская. *Изучение православной жизни россиян в Институте этнологии и антропологии РАН*
- 39 Ірина Суботіна. *Росіяни в Молдавії: демографічні «ризики»*
Iryna Subotina. *The Russians in Moldova: Demographical «Risks»*
Ірина Суботина. *Русские в Молдавии: демографические «риски»*
- 45 Віра Малькова. *ЗМІ та деякі проблеми поліетнічності в російській столиці*
Vira Malkova. *The Mass-Media and Some Polyethnicity Problems in the Russian Capital*
Вера Малькова. *СМИ и некоторые проблемы полиэтничности в российской столице*

III. Етнологія пострадянського простору

- 53 Тетяна Листова. *Деякі тенденції сучасних релігійно-громадських свят (за матеріалами російсько-українсько-білоруського прикордоння)*
Tetiana Lystova. *Some Tendencies of the Modern Religious Public Holidays That Are Celebrated on the Russian-Ukrainian-Byelorussian Borderland*
Татьяна Листова. *Некоторые тенденции современных религиозно-общественных праздников (по материалам русско-украинско-белорусского пограничья)*
- 58 Ольга Брусина. *Порівняльне дослідження становища середньоазійських мігрантів у Росії та Абхазії*
Olha Brusina. *The Comparative Investigation of the Migrant Middle-Easterners' Status in Russia and Abkhazia*
Ольга Брусина. *Сравнительное изучение положения среднеазиатских мигрантов в России и Абхазии*
- 64 Ірина Снежкова. *Православні ярмарки Москви і Києва як етнографічне джерело*
Iryna Sniezhkova. *The Moscow and Kyiv Orthodox Fairs as an Ethnographical Source*
Ірина Снежкова. *Православные ярмарки Москвы и Киева как этнографический источник*

IV. Етнокультурна спадщина народів світу в дослідженнях російських етнологів

- 69 Марина Бутовська, Валентина Буркова. *Післяпологові маніпуляції з пуповиною та послідом, церемонії припікання і шрамуння повік у датозів – скотарів Північної Танзанії*
Maryna Butovska, Valentyna Burkova. *Datoga Postnatal Manipulations with an Umbilical Cord and a Placenta, Ceremonies with Cauterization and Eyelid Scarification Practiced by the Northern Tanzanian Graziers*
Марина Бутовская, Валентина Буркова. *Постродовые манипуляции с пуповиной и последом, церемонии прижигания и шрамования век у датозов – скотоводов Северной Танзании*
- 74 Денис Воробйов. *Промисел тюленя в життєзабезпеченні алгонкінів Лабрадору: приморський компонент тайговної культури*
Denys Vorobiov. *Seal-Hunting in the Life Support of the Labrador Algonquins: Seaside Component of the Taiga Culture*
Денис Воробьев. *Промысел тюленя в жизнеобеспечении алгонкинов Лабрадора: приморский компонент таежной культуры*
- 82 Олександр Кожановський. *Два погляди на «етнонаціональну ситуацію» в Іспанії*
Oleksandr Kozhanovskiy. *Two Views on the «Ethnonational Situation» in Spain*
Александр Кожановский. *Два взгляда на «этнонациональную ситуацию» в Испании*
- 87 Оксана Фаїс. *Інститут «tata» і зміни функцій італійської сім'ї*
Oksana Faiis. *The «Tata» Institute and the Changes of the Italian Family Functions*
Оксана Фаис. *Институт «tata» и изменения функций итальянской семьи*
- 92 Юлія Аргудяєва. *Етнодемографічна історія українців південної частини Далекого Сходу Росії (друга половина XIX – початок XX століття)*
Yuliia Arhudiaeva. *The Ethnodemographical History of the Ukrainians on Russian Southern Far East (the Second Part of the XIXth – the Early XXth Centuries)*
Юлия Аргудяева. *Этнодемографическая история украинцев южной части Дальнего Востока России (вторая половина XIX – начало XX века)*